Ч. 23. (818). Львів, пятниця дня 1. лютого 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

політична, економічно-суспільна й літературна часопись. (Редакція: Руська ч. 3).

Виходить що дня рано кромі понеділка

Умови передплати у Львові:		В краю і державі:		За границю:	
На рік	44·— К.	На рік	56·— К.	В Німеччині	56 мар.
„ півроку	22·— „	„ півроку	28·— „	В Америці	26 док.
„ чвертьроку	12·— „	„ чвертьроку	15·— „	В инших державах	84 фр.
„ місяць	4·— „	„ місяць	5·— „		

З нарад в Берестю.

(П. Троцький скинув маску. Істнованя вільної Української Републики ніхто не оспорює. Союзні делеґації вижидають повороту Київських відпоручників.)

ВІДЕНЬ. Ц. к. Б. К. доносить з Берестя під датою 30 с. м: Нинішне повне засіданє отворено о год. 12. в полудне під проводом великого везира Талаат-паші, який в своїй промові вказав на особисті зміни в складі поодиноких делеґацій. З черги секр. Кільман представив відпоручника баварського правительства міністер ґр. Подевіль — Дірніца. Троцький представив зміни в складі російської далеґації. Одна з них має чисто личний характер себто участь ком. Карелїна, друга знов має характра правно — державний і полїтичний. Бо правительство робітничо-селянсько-жовнїрських рад Української Републики рішило вислати на переговори до Берестя трьох членів: Комісар Сатанський лишив ся в Петроградї, а предсїдатель виконного комітету Медведєв і секр. для справ військ Шахрай є в Берестю в складі російської делеґації.

Ся подія дає образ положеня, яке витворило ся на Українї, де борба української ради робітничо-селянсько-жавнярських совітів з У. Ц. Радою довела подекуди до рішаючої побіди совітів, які виступають в цілковитій згоді з петроградською Радою народних комісарів. Ціла вуглева область Донця, вся богата в металь околиця Катеринослава і ґубернії: Харківська та Полтавська є у власти совітів. В иших частях України росте сила совітів, а вплив Каївської Ради меншає. В дни відїзду Троцького з Петрограду наспіла телеґрафічна вістка безпосередно з Києва, що Генеральний Секретаріят подав ся до димісії. Як — небудь покінчить ся кріза в Київськім правительстві, то всеж — таки з наведених моментів випливає, що мир заключений з делеґацією Генерального Укр. Секретаріяту не може бути уважаний за мир з Українською Републикою. Опісля виступив Троцький проти бесїди Кільмана виголошеній в головній комісії. Вже на останнім засїданю, на якім обговорювано питанє української делеґації, заявив Троцький, що процес самоозначеня України не зовсім ще проясневий.

Нинї, коли однодушно творить ся федерацийна основа для російських републик, участь відпоручників українського народного совіту в російській делеґації відповідає дійсному станови річи про російську републику і можна буде признати важними лиш ті договори з Україною, які формально затвердить федерацийне правительство російської републики.

З черги зложив заяву перебуваючий в Берестю відпоручник Української Народньої Републики п. Левицький:

Перед відїздом наших відпоручників постановлено, що до повороту повної делеґації поодинокі тут оставші члени не будуть виступати в полїтичних справах. Тим самим застерігаємо собі право заняти становище супроти зложеної тут п. Троцьким заяви і що до участи в переговорах делеґатів з Харкова.

Секретар стану др Кільман заявив іменем союзних делеґацій, шо бажав би відложити дискусію над заявою п. Троцького аж до повороту українських делеґатів з Київа.

(Він вказує на те, що провідник російської делеґації не згадував в своїм часї анї словечком, що крім делеґації веденої п. Голубовичем, є ше й друге тїло, яке хоче промовляти в імени України. Положенє видаєть ся йому так: Що істнує вільна Українська Република, се з ніякої сторони не оспорюєть ся, лиш до заступництва її зголосились два конкуруючі тїла).

На всякий случай Кільман застерігаєть ся, що союзні делеґації провірять основно сю важну справу. Гр. Чернїн прилучив ся до гадки Кільмана, щоби питанє щодо становища української делеґації відложити аж до повороту київських членів, а покищо шоби підняли працю комісії для територіяльних справ.

Горячі дні на Українї.

Ґенеральна битва під Київом.

Большевицький комісар для національних справ сповіщає, що большевицьке правительство не буде далї переговорювати з У. Ц. Радою. Одинокою дорогою є безмилосерна борба з Радою, аж до побіди українських робітничо-селянсько-жовнїрських совітів. Українські большевики збирають свої боєві сили. Треба ожидати ґенеральної битви під Київом.

Українцї здобули Луцьк.

ЛЮҐАНО (Кб.) 30. січня. Балканська агенція доносить з Петрограду під датою 29. січня: Трицневні бої большевиків з військами Української Народної Републики о посїданє Луцька покінчилось пораженєм большевиків. Українські війська заняли Луцьк. В часї битви співділали успішно українські летуни. Вістки про пораженє Росіян під Луцьком та про румунську офензиву коло Ґалаца зробили в Петроградї величезне вражінє. Настрій в Смольнім інститутї спокійний, народні комісарі раз в-раз відбувають наради.

Погромники Поділя капітулюють.

Революцїйному комітетови ради зелїзних дорог доносять, що в ночі на 18 го січня зі стації Жмірника рушило й дійшло до Браїлова 6 ешелонів большевицьких військ, приналежних до складу 2-го ґвардійського корпусу. — Ті 6 ешелонів представляють собою все, що лишилось з 2-го ґвардійського корпусу, славного з розгрому маєтків і фабрик Поділя. — Корпус ширив пострах на населенє Проскурова і недалеких Жмірники місцевостий, заняв в один час Жміринку, але заключив з Українцями перемирє і заняв ся розвідами в уїздах ямпільськім, новоушицькім і могилівськім. Наслїдком тих розвідів було, що салдати не вернулись до корпусу. — Команда корпусу рішила супроти постепенного таяня сил спасти останні відділи й рушити на Браїлів.

Але з Браїлова большевики були приневолені вислати до Жміринки делеґатів з просьбою до Українцїв дати поживу й вияснити умови, на яких можна би здати ся. Українцї в Жміринцї згодили ся пропустити до вітчини большевицькі відділи під умовою безумовної видачі всеї збруї й приреченя не брати участи в військових кроках проти України. — Після останних вістий, на нарадї большевиків в Браїлові рішено піддати ся всім жаданям Українців, бо салдати 2-го ґвардійського корпусу терплять голод і висказують невдоволенє командам.

Де Криленкова кватира?

Представники Української Ради в Ростові дістали вісти, шо в Синельнїкові є прапоршик Криленко із штабом. — Говорили також, що він був захоплений курінем гайдамаків в полон. Вістка ся непотверджена й представляєть ся сумнївною (К. М. 19. 1.),

Большевицький головнокомандуючий.

Зі стації Дебальцево доносять до Ростова над Доном, що головнокомандуючий большевицьким внутрішним фронтом Муравєв піднесений на ґенерала.

Занятє стації Вапнярки.

Революцїйному Комітетови ради зелїзних доріг України донесено: В ночи на 18-го січня большевики заняли стацію Вапнярку. Українцї, шо занимали стацію незначним числом військ, були змушені відступити, але находять ся недалеко і по приходї скріплень зроблять пробу витиснути большевиків з Вапнярки.

Настрій в Ніжинї.

З Ніжина доносять, шо настрій серед української ніжинської залоги перехиляєть ся рідко в сторону большевиків Залога рішучо відказуєть ся підчиняти ся українському військовому начальству. Ексцесів не було ніяких. (К. М. 1. 19.).

Брак получень.

Дня 17-го і 18-го показали ся всі проби революційного комітету ради зелїзних доріг привернути получeня з Катеринославом, Александрівськом, Кременчуґом і Рівним безуспішними й подробиці про положенє в тих містах не доходять.

Звідомленє Українського Ґенер. Штабу з 17. с. м.

ЗНАМЕНКА. — На дворець „Запороже“ два рази надійшов поїзд, большевики хотїли пробратись на дворєць „Каменській“ для роздачі оружа своїм сторонникам. Вільне козацтво не допустило їх до двірця й вони вернули ся в Катеринослав.

МОШЛІВ (подільський): Доносять, шо приїхали з Австрії три офіцири й один державний урядник, не знати в якій цїли. — Начальник 7-мої армії відїздить. Є докази, що командант 8-мої армії втікає. В Жміринцї замітно серед большевиків вештанє. Причини розслїджуєть ся.

БАХМАЧ. — Між стаціями Доч і Чеснівською відбув ся бій з участю скорострілів і крісів. Большевики відступили за стацію Доч. Втрати ще необчислені, бо ще йде стрілянина. Дух укр. війська гарний. Велику поміч дали юнкери.

В Одесї.

Брак грошевих знаків приняв катастрофальний характер. — Тисячі робітників російського мореплавного товариства не дістали

платні, обвинюючи буржуазію, що вона спрятала гроші, і Центральну Раду, що вона їх не присилає викрикують большевицькі кличі. — Товпа успокоїлась по обітниці доставити части грошей, призначених зелізнодорожникам.

Власти приготовляють ся до рішучої охорони порядку 23-го січня, бо большевики приготовляють ся органїзувати загальну вооружену манїфестацію. — Виникнула небезпека ексцесів (К. М. 19. 1.).

Як здобуто Катеринослав?

„Київ. Мисль“ з 19-го с. м. доносить з Ростова над Доном: Полковник Котляревський, що приїхав сюди з Катеринослава, розказує слідуючі подробиці здобутя Катеринослава:

До Катеринослава прибули з Петрограду запасні гвардійські полки й 12.000 червоних ґвардійців. З укр. полків, що були в городі, 2 полки були за Українцями, а 2 проти. Большевики звернули найперше увагу на міст на Днїпрі. — Міст той вони й заняли. Українські війська відступили. — Після здобутя города большевики розстріляли начальника залоги Павловського, організатора укр. полків і ин. Така сама судьба чекала й полковника Котляревського, але він успів в час утїчи до шпиталю до своєї дочки, де ляг в постіль. Як хорий він відтак з рідньою втїк. Сімя його примістилась опісля у одного офіцира, якого увязнено. — Полк. Котляревський приїхав з козацьким ешелоном. — Він не знає нїчо про свою рідню.

Розоружене червоної ґвардії в Київі.

Послідними часами стали кружляти по Київі чутки, що чинні виступи большевиків мають відбути ся в найблизші днї, а останні чутки вже ясно вказували день виступу червоних ґвардійців, а саме днї 19—21 січня, днї виборів до Укр. Установчої Ради. Українці, їх найвисша краєва власть і місцеві револ. комітети, рішили завчасу поробити кроки для ліквідації приготованого виступу червоних ґвардійців і в тій цїли скликано було ними дня 16—17 січня наради, на котрих рішено питанє мобілїзації вільного козацтва для боротьби з червоними ґвардійцями, а городська міліція мала завчасу поробити воєнні кроки проти червоної ґвардії.

Останним центром, після свідоцтва властий, представляли ся в Київі арсенал, механїчні варстати при київ. політехніці, муніційна фабрика на Жилянській вулиці та ряд других підприємств, де по свідоцтву укр. властий, — вже декілька місяців взад вишколювали ся боєві відділи.

Зближила ся хвиля, коли після заключуваня укр. правительства, лиш виступленє в слушний час проти червоних ґвардійців могло ще випередити назріваючі події. Так оцїноване положенє на передоднї 18. січня й принято рішенє про необхідність вчасної ліквідації всеї большевицької організації в Київі.

В тій цїли укр. воєнні власти утворили сильні військові відділи, що після півночі на 18. січня рушили на всї точки, де повинна була бути червона ґвардія, маючи на цїли її розоружити і тим відобрати їй спомогу закроєного виступу. Найсильнїйші відділи вільного козацтва

рушили на арсенал,

як на цитаделю київ. большевизму. Червоні ґвардійці стрінули наступ стріляниною з кріс і револьверів. Виваязалась перестрілка, котра все росла й коло 2-го год. в полудне 18. січня дійшла в арсеналі до крайного напруженя.

У большевиків зявили ся скоростріли, а Українці виставили про сих останнїх кілька панцирних машин. У висліді битви, в котрій число жертв показалось дуже незначним (1 вбитий, 5—6 ранених), вільним козакам нарештї

вдало ся вдерти до арсеналу.

Негайно всїх червоних ґвардійців увязнено й віддано ревізії, а рівночасно ведено ревізії по всїх закутках арсеналу. Українці забирали все оружє. Часть оружа була вже поза арсеналом в руках червоних ґвардійців. Після ревізії 30 червоних ґвардійців увязнено.

В таких самих приблизно більше скромних формах перейшло розоруженє червоної ґвардії в цїлім ряді других місць. Всю ліквідацію большевизму перевели вольні козаки, на зміну котрих рано явили ся українські лїнїйні полки. Міліція зовсїм не була допущена до виступу проти большевиків, піддержуючи внїшний порядок лиш на вулицях. Виступ Українців викликав заворушенє в рядах червоних ґвардійців і того самого дня відбув ся ряд зборів у арсеналї й инших місцях. Роботу в арсеналї, як і в деяких инших фабриках тимчасом здержано. Фабрики є тепер

під сильною охороною укр. війська,

які 18. січня виставили були в многих місцях скоростріли й панцирники.

В цїлях боротьби з червоними ґвардійцями Українці заняли в ночи на 19. січня механїчні варстати політехніки, фабрику муніції на Деміївці, зелїзну фабрику й деякі инші точки. („К. М.“ 19,1.)

Укр. делеґація в Петроградї?

ПЕТРОГРАД П. А. пускає в світ таке: Перед оконечним зірванєм між Петроградом і Києвом делеґація 13 українських полків, що творять київську залогу, поїхала в Петроград переконати ся, чи не булоби змоги порозуміти ся. Вони радили з большевицьким комісарем, якого делеґував Ленїн і відїхали з Петрограду, не маючи змоги видіти ся з Троцьким.

Полки добровольців.

Зелїзно дорожники, студенство, Славяни.

Організація добровільних полків із функціонарів залізних доріг почтово-телеграфічних заведень України сильно розвиває ся. Телеграма з покликом записувати ся в зелїзнодорожні полки, розісла нареволюційним комітетом ради зелїзних доріг України по всїх двірцях і професиональних організаціях 18 зелїзничих доріг, принесла поки що такий вислїд: За 4 днї записалось в зелїзнодорожний полк 2.000 людий і крім того безпереривно приходять телеграми з міст від зелїзнодорожників, що домагають ся вписати їх в полк.

Формуєть ся також добровільний відділ зі слухачів народного унїверситету, до котрого вступило вже 800 членів, отже майже весь склад його слухачів.

Утворено також відділ, що складає ся виключно з утїкачів Галичан і Славян, що перебувають в Київі.

Абсолютизм в Австрії.

З приводу згадки гр. Чернїна про „октроа“ слїд пригадати собі дещо з історії абсолютизму в Австрії.

Професор унїверситету др. Рудольф фон Гернріт помістив про се в однім з головних віденських органів ряд статий, зі змістом котрих стоїть запізнати ся й українському загалови особливо під сю пору, коли навіть найбільш заскорузлі держави великими, сгомилевими скоками наближають ся до ґрунтовної перебудови, як прим. Росія. Не підлягає сумнїву, що подібно скорими кроками підуть перебудови й Сербія, Румунія, Бельґія й инші держави. Нїмеччина вже тепер переводить у себе значні реформи, дещо в тім напрямі діє ть ся й на Угорщині, хоч там правдиві реформи неможливі ізза відомої переваги Мадярів. Не є зовсім виключеним, що й Австрія зважить ся на щось в роді реформ.

Який характер мала ся держава до сеї пори?

Не була се держава національна, як Нїмечина, Франція, або Еспанія, бо ніяка нація не сотворила її й не мала в ній переваги. Не була се держава національностий, бо з виїмкою Нїмців і Поляків ні оден з народів, що входять в її склад не мав у ній забезпеченої повноти прав у практичнім виконаню, як є прим. у Швайцарії.

Щож се було? Се була держава династична, побудована протягом віків одною родиною.

Якже вона могла істнувати й розвивати ся без ідеї?

Вона росла й розвивала ся якраз тому і поти, поки мала ідею. А її ідеєю була боротьба з могутною колись Туречиною, що неволила християнські народи, особливо славянські. З тих часів походить закорінена вірність Хорватів супроти сеї держави. Був час, коли Австрія була дійсним оборонцем і прибіжищем гноблених.

Але вже з кінцем 17 століття кінчить ся роль Австрії, як оборонця гноблених Турками народів. Бо від тодї починає упадати сила турецької держави. Протягом 18 століття Туречина зовсїм упадає, а рівночасно починає теперішній Австрії не ставати цїли-ідеї. Її цїхою стає недостача якої небудь історичної місії, недостача певної лінії змагання. І так тягнеть ся аж по нинїшний день — з коротким виїмком літ, в котрих сидїв на престолї світлий і енергічний монарх Іосиф II., що „жив не довго, але цїлий для публичної справи“, як слушно виписано на його памятнику, що стоїть перед віденським „бургом“.

Австрія стає ареною борні між поодинокими народами. Все, що в ній діє ть ся, стоїть під знаком тої борні. Центр держави не проявляє абсолютно ніякої ініціятиви в жаднім напрямі. В нїм нема нїчого, що заслуговало б на імя провідної думки. Так ілгнує собі держава тягаром своєї старинности.

В Австрії не зайшли ніякі глибокі зміни. Т. зв. револоція з 1848 р. в дійсности не змінила засадничо нічого в політичнім устрою, тільки наліпила нову етикету на сю державу й Австрія як була передтим державою клиру й аристократії, так остала не о по нинїшний день. Відси походить тут і перевага тих народів, що мають з давних давен аристократію.

Т. зв. „великі“ реформи з 1867 р. заслугують на се імя хиба тим, що виявили велику короткозорість „державних мужів, котрі переводили ті „реформи“. Бо тими реформами зовсім не осягнено скріпленя й упорядкованя монархії, тільки противно — осягнено розколенє її на дві держави та скріпленє трудностий у переведеню її упорядкованя.

Тут займемо ся поглядом на „розвиток“ Австрії самої.

Головну підставу її устрою становлять не т. зв. основні конституційні закони, тільки вчаснїший від них абсолютистичний закон з 21 грудня як оставлений § 14 того закона.

Сей параграф виглядає дуже невинно й пожиточно, в дійсности одначе робить він з Австрії абсолютистичну державу — тепер одиноку в Европі.

Він дає правительству можність в наглих випадках і коли державна рада не зібрана, просто поминути законодатну власть і щойно потому предложити їй свої зарядженя з тим, що вони втратять свою силу, коли одна з палат державної ради заявить ся проти тих зарядженя, виданих на основі § 14.

Річ ясна, що в століттю телєграфів і зелізниць нема таких наглих справ, ізза котрих не можна булоб скликати державної ради протягом кількох днів. Мимо того той параграф істнував і був основою богатьох законів, а в часї сеї війни дійшов до найвисшого степеня надужиття — застановленєм судів присяглих і відданєм цивільного населення на поталу судів воєнних.

Якже виконуєть ся в практиці постанови сего параграфу, що — нормує абсолютизм конституційним законом? Дуже простим способом: коли правительство знає, що в парляменті не перепре потрібного йому закона, то — не скликує парляменту й само видає той закон, покликуючи ся на те, що парлямент не був зібраний. Або ще лїпше: коли парлямент зібраний, а по нім не видно, щоби мав охоту зробити те, чого хоче уряд, то парлямент розпускаєть ся й видаєть ся закон з покликанем на те, що парлямент не був зібраний.

Протягом перших 30 літ істнованя того параграфу видано 26 цїсарських розпорядків на його основі. В тім часї видавано їх ще дуже обережно, то є добирано самі можливі справи, що видно хочби з того, що з тих 26 законів уневажнено лиш один (з 28 го липня 1870 р:) і то лише з тої причини, що дотичні події випередили постанови того розпорядку, який відносив ся до вчислення векслїв, виставлених на заграничні місцевости, в металеве покрите державного банку.

Щойно коли в австрійськім парляменті проявила ся обструкція в живійшім темпі, параграф 14 тий убиває австрійську конституцію й на його основі переводить уряд найважнїйші справи: міжнародні договори, управильнене господарських взаємин між Австрією й Угорщиною, справи судового законодавства, справи податкові й побір новобранців, словом — усе. Від року 1897 го до 1904-го полагоджено в той абсолютистичний спосіб 68 найважнїйших справ.

Державна рада байдужно приглядала ся тому, а 14 внесків в справі зміни того параграфу, зголошених в часї 13—17 сесії й одно голосоване в палаті послів — були предприняті більше в цїлях демонстраційних, чим реформаційних.

В роках 1905—1914 тільки шість разів ужито того параграфу. Зате з хвилею вибуху війни посипали ся абсолютистичні розпорядки як з рога обильности.

Вже до кінця 1914 го року вийшло 59 розпорядків на основі параграфу 14-го, в році 1915-тім — 53, а в році 1916 тім — 44, себто 156 абсолютистичних законів за час війни.

Невиключена річ, що минула вже ера абсолютистичного параграфу. Одначе годі собі представити, як Австрія виглядала би без нього — особливо тепер, коли вона стоїть перед важним проблемом перебудови на звязкову державу народів. — З останних нарад в австрійській палаті послів видно, що в ній нїчо не змінило ся на лїпше. Тут один нарід пере-

чить домагання другого, а всї разом невдоволенї. Річ ясна, що в конституційній дорозї годї перевести справу перебудови сеї держави. Супроти того параграф 14-тий готов ще раз відограти важну роль — перед самим кінцем австрійського абсолютизму.

Українська делеґація.

Українська делеґація переїхала дня 30-го с. м. через Львів до Берестя Литовського.

Большевики про бесїду ґр. Черніна.

„Der Abend“ доносить з Стокгольму: Большевицька преса з „Правдою“ на чолї представляє бесїду ґр. Черніна і робітничий рух в Австрії як успіх полїтики Троцького. Бесїда ґр. Черніна викликала в большевицьких кругах дуже добре враженє. Панує загальне переконане, що переговори в Берестю осягнуть задуману цїль.

Київське студенство йде в Січові Стрільцї.

На загальних зборах студенства українського народного унїверситету 16 с. м. рішено супроти грізного положеня Української Народної Републики, що всї без виїму студенти й слухачі тогож унїверситету а також слухачі приготовних курсів в протягу трьох найблизших днів вступають в курінь Січових Стрільцїв. Для студентів, що в тім часї були поза Київом, речинець вступленя в курінь продовжаєть ся до 27. січня.

Признані лїкарською комісією нездібними до полевої служби, сповняють позафронтові обовязки. На цїлий час побуту студентів у курінї занятя й іспити в унїверситетї здержують ся. Товариші, що не піддадуть ся постанові загальних зборів, підпадають під товариський бойкот.

Цїлковита независимість України!!

„N. fr. Presse“ містить телеграму: Українська Центральна Рада 308 голосами проти 4 проголосила цїлковиту независимість Української Републики і притім висказала бажанє жити в добрих і приязних зносинах з Румунією, Туреччиною і иншими своїми сусїдами. До отвореня українських установчих зборів буде Центральна Рада в імени українського народу урядувати під іменем „Ради народних мінїстрів“. В проклямації закидає Рада петроградським народним комісарам, що вони зволїкають з заключенем мира. Дальше говорить ся там ще: Нас вибрала робітнича кляса. Селяни і жовніри України не будуть довше вести війну, але жадають мира в якнайскоршім часї. Ми проголошуємо свою независимість, щоби анї російське, анї ніяке инше правительство не могло нам робити перешкод що до мира, який ми хочемо заключити. Ми привернемо на Українї лад і утвердимо осягнену революцією свободу.

Воєвничий Ленїн.

По жовтневій революції заявив Ленїн, що він бажає мира. Тепер воює він на три фронти. Столицю Фінляндії, Ґельзінгсфорс, рабує червона ґвардія. Сенат виставлений на найбільші переслїдування. На Українї не устає рівнож пролив крови, а між російськими й румунськими військами вибухла завзята війна.

Рух проти большевиків.

„Frankf. Ztg.“ доносить: В Петроградї панує тепер загальне замішане. В міщанських кругах виразно вже ширить ся огірчене проти большевицького правительства.

Смольний інститут сильно стережений. Петроградська аґенція підюджує проти Нїмців. Побоюють ся протинїмецьких погромів.

Напади Курдів на Трапезунт.

Трапезунтський воєнно-морський комітет жадає безумовно прислати два міноносцї (кораблї) для оборони перед Курдами, що нападають і убивають моряків. („К. Мисль“ 19. 1).

Румунські большевики.

„W. Allg. Ztg.“ доносить з Стокгольму: Румунський соціялїст Раковський, що перебуває в Одесї, зорґанізував там большевицьке румунське правительство, здетронізував короля Фердинанда і проголосив ся диктатором Румунії.

Польський корпус Мусніцького.

„Ziemia Lubelska“ доносить, що польський корпус Мусніцького складаєсь з 3 дивізій, а 80.000 людий, має опанцирені самоходи і лїтаки. Дисциплїна на француський спосіб.

Польський посол за вивласненем церковних маєтків.

Польський людовий посол Кубік вніс в парляментї інтерпеляцію такого змісту: Чи правительство готове поробити приготованя, щоби вивластити всї земскі добра епископів, мужеських і женських монастирів, релїгійних конґреґацій і парохій? Се вивласненє мало би на цїли примістити на узисканих звідти землях 10.000 людий, котрі внаслїдок війни стали ся неспосібними до працї і є позбавлені хлїба й даху. Господарка, ведена тепер світським і монашим клиром, є низше критики. Добра є здевастовані, лїси знищені, а земля переважно виджержавлена, отже очевидно властителям непотрібна.

Чеська деклярація.

На зборах чеських парляментарних і соймових послів д. 6. січня ухвалено деклярацію, яку сконфіскувала прокураторія. Тепер прокураторія мусїла конфіскату знести і часописи подають деклярацію в цїлости. Зміст голосної деклярації такий:

З нагоди наближаючого ся мира чеські парляментарні і соймові посли почувають ся до обовязку в імени чеського народу в Чехах, Моравії та на Шлеску, як також тяжко гнобленої Мадярами словацької його галузи в Угорщинї, представити своє становище супроти нового управильнення міжнародних відносин. Росія видвигнула клич самоозначення народів. Заступник Австро Угорщини зложив в імени почвірного союза заяву, в якій подає погляд на право самоозначення осередних держав. Чехи з таким поглядом не годять ся, бо таке розуміє права самоозначення, як його мають осередні держави, противить ся властивому праву самоозначення. Над Чехами панує нїмецька меншість. Словаків на Угорщинї гноблять бруталько Мадяри. Їх винародовлюють, не дають їм шкіл, не дають їм заступника анї в парляментї, анї в урядах. Конституція, на котрій покликуєсь заступник Австро-Угорщини, здеправувала навіть справедливість загального права голосованя. Цїлковиту безвартність австрійської конституції виказала найкрасше війна. Чеський нарід жадає загального і трівкого мира та такий мир поживий лишень тоді, коли кождий нарід буде мати державу самостійність. Покликуючись на своє історичне право, жадає також чеський нарід своєї самостійної держави, в якій права меншости будуть вповні пошановані. В тій цїли жадають Чехи допущення їх до участи в мировім конґресї.

Слїдство проти Сарая.

ЖЕНЕВА. „Figaro“ доносить, що в француськім мінїстерстві війни переслухано Сарея і кількох ґенералів його штабу. Слїдство зарядженo з приводу невдалих операцій Сарея.

НОВИНКИ.

— Вибори до Української Установчої Ради відбули ся в Київі дня 20. січня.

— З ц. к. Дирекції полїції. Ц. к. Дирекція полїції у Львові (відділ пресовий) заряджує на підставі §. 7 а закона з 5, мая 1869 в. з. д. ч. 66 здержанє поширюваня періодичного письма „Українське Слово“ ч. 14. з дня 22. січня 1918. з причини: статї п. з. „Народний Комітет“ про нашу долю, в уступі від „Натомість“ до кінця, позаяк оголошенє сего уступу, було би шкідливим для заграничної полїтики держави.

Таксамо полїція заряджує здержанє поширюваня періодичного письма „Українське Слово“ ч. 15. з дня 23. січня 1918 з причини: артикулу п. з. „Не хочемо під Польщу“ в уступах від „Відгомоном сего“ до „на Схід“, і від „чи король“ до „у Польщі“ позаяк оголошенє тих уступів було би шкідливим для заграничної полїтики держави.

Таксамо заряджує полїція здержанє поширюваня періодичного письма „Українське Слово“ ч. 17. з 25. січня 1918. з причини: статї „Польща і український нарід“ в уступі від „бож добре“ до „паньства“ позаяк оголошенє сего уступу було би шкідливим для інтересів веденя війни і заграничної полїтики держави.

Від сего ореченя можна внести протягом 14. днів числом від дня слїдуючого по дни доруженя, відклик до ц. к. Намістництва через ц. к. Дирекцію полїції у Львові. — Ц. к. Дирекція полїції у Львові. Відділ пресовий. Ц. к. старший комісар полїції: Квасьнєвскі.

— Заповіджений виклад др. В. Охримовича про Сибір й Україну, який відбуде ся в пятницю, 1. лютого, о год. 6. вечер в великій салї Лисенка, викликав між львівською українською громадою вповні зрозуміле заінтересоване; більшу часть білетів вступу (по 1 К.) розкуплено вже вчера.

Перед полуднем буде можна дістати білети ще в „Союзнім Базарі“, а вечером при касї.

— Анкета в справі реорґанізації відбудови Галичини і шкід воєнних, устроєна заходом Української Технїчної Комісії відбуде ся в суботу 2. лютого о год. 3. поп в льокалї тов. Сільський Господар при вул. Зіморовича ч. 20.

— Поліпшене долї духовенства. На ондішнім засїданю парляменту мінїстер віроісповідань і просвіти вніс правительственну предлогу в справі підвишки мінїмального доходу і емеритур католицьких душпастирів, як також мінїмального доходу канонїків при митрополїтальних катедрах і катедральних капітулах кат. церков лат., гр. і вірм. обряду, дальше в справі підвишки мінїмального доходу і емеритур гр. оріент. душпастирів в Далматії.

— Болехівська ідилля. З Болехова доносять: Дня 19. січня с. р. відбуло ся тут торжественне свято Йордану, в котрім взяли також участь стаціоновані там відділи польських леґіонів. На запрошенє ґр. кат. пароха явила ся офіцирська делеґація, почесна сотня і орхестра. В Богослуженю і процесії брав також участь капелян польських леґіонів кс. Ленчовський.

— Румунські патріоти. Петроградська телеґрафічна агенція оголосила ряд нових інформацій що до перекупств полїтиків і дневникарів, доконуваних царським правительством. Головним аґентом до перекуповуваня румунської преси був теперішний мінїстер заграничних діл Таке Йонеску. На дневник „Universul“ дістав Таке Йонеску 350.000 рублів, на „Roumanie“ 50.000 рублів, на „Adverul“, „Nationalul“ і ще один дневник 100.000 рублів.

— З почти. З урядів почтових на Буковинї піднесли уряди почтові Ропче і Віків Долїшний рух листовий, Раківцї рух листовий, вартісних листів і рух грошевий, Мамаївцї рух грошевий. Глибока, Розтоки і Путна обмежений рух пакетовий, послїдний уряд також рух грошевий.

З урядів почтових на Буковинї підняли уряди почтові Манаївцї рух листовий, Глибока, Білка к. Радовець і Віків горішний рух листовий, листів вартісних і рух грошевий, послїдні уряди також обмежений рух пакетовий.

З урядів почтових на Буковинї підняв на ново уряд почтовий Іспас рух листовий, Садова к. Кимполюнґ рух листовий, вартісних листів, Чудин рух пекарзовий, Давидени, Сторонець-Путилів, Заставна і Ізвір обмежений рух пакетовий, сей послїдний уряд також службу телеґрафічну для державних і службових телеґрамів.

З урядів почтових на Буковинї підняв повтірно уряд почтовий Садагура рух листовий, Чудин рух вартісних листів, Іванківцї і Задова рух листовий, вартісних листів і рух грошевий а послїдний уряд як також уряд Радівцї, Шипіт і Вилявче обмежений рух пакетовий. Оголошене тут письмом з 15. XII. м. р. ч. 6.413 отворенє руху пакетового в урядї почтовім Заставна відкликує ся.

З урядів почтових на Буковині підняв знова уряд почтовий Дерешівці рух листовий і рух переказовий, Драшнець рух вартісних листів і рух грошевий, Плоске рух почтової каси щадничої і Заставна обмежений рух пакетовий.

— **Переписка з полоненими в Італії.** Ц. к. Міністерство торговлі рескриптом з дня 12. грудня 1917 р. ч. 42.567/П зарядило знову пiдниманє листів і пакетів для полонених в Італії.

— **В Петропавлівській твердині.** Співробітник петроградського „Дня“, котрому позволено відвідати увязнених большевиками мiнiстрів і політиків, стверджує в своїм письмі, що Петропавлівська твердиня се справдішне пекло. Всі вязні хорі. Більшість з них недомагає на грудну чахотку. Настрій серед вязнів дуже пригноблений, бо голодовий страйк помимо численних жертв, не приніс жадних успіхів.

— **Український Ювилейний Театр.** Онодї відбули ся загальні збори членів Українського Ювилейного Театру в цїли обновленя своєї діяльности, перерваної воєнними подіями. За почином бувшого управителя театру „Сокола“ і „Товариства ім. Котляревського“ та директора театру „Бесіди“ Альфреда Будзиновського з'єдинили ся в „Укр. Юв Театрі“ всі дотеперішні театральні гуртки, щоби сотворити укр. театральний штуції святиню гідну єї достоїньства. Промови присутних на зборах письменників та любителів театру виказували повну вагу і потребу артистичного театру, що мавби стати завязком будучого сталого театру в столиці галицької України. До переведеня цілий „Укр. Юв. Театру“ вибрано новий виділ зложений з дд. др. Овчарського Броннслава, др. Шевчука Семена, Твердохліба Сидора, о. Туркевича Івана і судії Петрушевича.

Безпосередну управу театральних вистав поручено окремій интендантурі зложеній з дд. Будзиновського Альфреда, Онуф ака Михайла та Малецького Аркадия. Крім того вибрано артистичну комісію до оцінювання театральних творів, зложену з дд. Яцкова, Твердохліба, Лукіяновича і Величківної.

Задача нововибраної управи „Укр. Ювилейного Театру“ неабияка, скоро зважить ся, що до праці приступає він без нїяких средників, а лиш з повним довірем в культурну силу української суспільности. Думаємо однак, що склад сеї управи і її добра воля, переможуть всі перепони і Українці Львова одержать вкінци театр якого вже від давна з тугою вижидають.

ОПОВІСТКИ.

Пятниця, 1. лютого 1918.

Нині: 1. лютого: греко-кат. Макарія, римо-кат. Ігнатія еп.

Завтра: 2. лютого греко-кат. Евтимія вел., римо-кат. Марії Громн.

| Українська Технічна Комісія пригадує, що засїдане відбуде ся 2. лютого о год. 10. пер. пол. при вул. Зіморовича ч. 20.

| Перемишль! Загальні Збори філії тов. „Просвіта“ будуть 1. лютого 1918 р. з слідуючим дневним порядком:

1) 8 ч. рано Поминальне Богослуженє за померших членів Товариства.
2) 11 ч. отворене зборів в салї „Народного Дому“.
3) Реферат про просвітну організацію в повіті виг. пос. др. В. Загайкевич.
4) Відчитанє протоколу попередних зборів.
5) Звіт виділу.
6) Вибір нового виділу.
7) Внесеня. — Виділ. 2—2

| Репертуар Українського Нар. Театру Т-ва „Бесіда“ у Львові під дирекцією К. Рубчакової саля „Т-ва ім. М. Лисенка“ при вул. Шашкевича ч. 5. В суботу, дня 2. лютого 1918 р. „Дядьо Ваня“ штука на 4 дії А. Чехова. В неділю, дня 3. лютого 1918 р. „Чорноморці“ оперетка на 3 дії М. Старицького. Поча-ток о год. 7 веч., в суботу виїмково 6½, веч. Білєти раньше можна дістати в „Народній Торговли“, а в день представленя при касі театру від год. 5. по пол. 2—2

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

Видає і відвічає за ред.: Др. Сидір Голубович. Друкарня Ставропигійського Інститута під управою Ю. Сидорака.